

Jaarverslag 2012 - Programmering en marketing

Programmering

De viering van het 100-jarig jubileum van de Palmenkas was het centrale onderdeel dit jaar. Dit werd o.a. over het voetlicht gebracht tijdens concerten, een Springsnow tentoonstelling, het Hortusfestival en met een speciaal theaterprogramma.

Winteractiviteiten

In december 2011 en januari 2012 presenteerde de Hortus weer het 'Theater van de Smaak'. In een serie van zeven zondagen werden de verhalen van zeven bijzondere producten, gemaakt uit de natuur. De Hortus werkte hierin samen met Medellin Secret Coffee, Original Beans chocolade en de Abdij Koningshoeve in Tilburg en met het Hofje van Wijs voor de thee en Meeuwig & Zn voor de olijfolie. Gedurende de wintermaanden groeide de belangstelling van het publiek voor de Theaters, met een totaal van 62 bezoekers bij het laatste Theater. Gemiddeld trok de Hortus 30 bezoekers per Theater.

Stinzen

Ieder voorjaar wijst de Hortus haar bezoekers op de voorjaarsbloeiers in haar collectie. De diverse stinzenplanten geven de eerste kleuren aan de tuin. Een folder die bij de portier wordt uitgedeeld, geeft informatie over deze plantengroep.

Tulpen

Met veertig soorten wilde en gecultiveerde tulpen vertelt de tentoonstelling *De Tulp, wild en verleidelijk* het verhaal van de tulp; haar oorsprong, haar culturele en botanische geschiedenis en de band tussen de bloem en de stad Amsterdam. De tulpen waren te zien van 30 maart t/m 13 mei 2012.

Springsnow

In 2012 vond de première plaats van het Amsterdamse iepenfestival Springsnow, een initiatief van projectbureau Tijdmakers. Het Springsnow festival viert de jaarlijks lentebloesem in Amsterdam, die gevormd wordt door het vallen van de zaadjes van de 75.000 iepen in Amsterdam. Het festival bestaat o.a. uit een route door de stad Amsterdam, de tentoonstelling *Catch the springsnow* in de 100-jarige Palmenkas, een openlucht- fototentoonstelling voor het Muziektheater en diverse extra activiteiten zoals wandelingen en fotosafaris langs de route.

Lezingenreeks

Zes lezingen verspreid in april t/m juni met diverse onderwerpen. Elke lezing werd gegeven door een expert op zijn of haar vakgebied. Hierin werkte de Hortus samen met Rolf Roos - ecooloog en auteur (duinen en flora), Hans Kaljee - bomenexpert stad Amsterdam, Henk Werner - Boomverzorger, Arend Wakker - bioloog (evolutie), Tinde van Andel - etnobotanicus (Surinaamse flora) en tot slot Erik van Zevenhuizen, historicus met een lezing over de 100-jarige Palmenkas.

100 jaar Palmenkas

Ter ere van het 100-jarige jubileum van de Palmenkas organiseerde de Hortus Botanicus Amsterdam op 12, 14 en 15 juni klassieke concerten in de kas. Op 12 en 15 juni speelde het HortusEnsemble samen met mezzo-sopraan Antje Lohse een compositie van artistiek leider Maarten van Veen. Op 14 juni was er een optreden van harpiste Gwyneth Wentink. En op woensdagmiddag 13 juni werd er een speciaal kinderconcert gegeven

Witte Nacht Diner

De tweede editie van het Witte Nacht Diner werd verzorgd door BAK restaurant. Er werd dit jaar gekozen voor een meer upscale opzet; de prijs werd hoger en naast het diner werden de gasten getrakteerd op een preview van de theatervoorstelling in de Palmenkas. 42 gasten namen deel aan dit diner.

Zomer live muziek

Iedere zondagmiddag in juli en augustus bracht de Hortus live muziekoptreden op het terras van de Oranjerie. Het programma bestond uit diverse musici, waardoor er iedere zondag een andere sfeer ontstond. Met o.a. optredens van Meet pip, Trio Tangata, Stefka en The Five Brothers. De zondagen werden zeer goed bezocht en gewaardeerd door het publiek.

Hortusfestival

Het nationale Hortusfestival organiseerde vijf concerten in de 100-jarige Palmenkas. Op woensdag 18 juli werd er ook een speciaal kinderconcert gegeven.

Open Monumenten Weekend 2012

De 26ste editie van het Amsterdamse Open Monumentenweekend werd op 8 en 9 september georganiseerd rond het thema *groen van toen*. In de Hortus kon men meelopen met een rondleiding langs historische plantencollecties en uiteraard onze monumenten, zoals de Palmenkas.

Plantenweekend-najaarsmarkt

Het plantenweekend wordt ieder jaar georganiseerd in samenwerking met de Vriendenvereniging. De Najaarsmarkt vond plaats op 22 en 23 september 2012. De Hortus werkte hierbij samen met o.a. Van Woerkom Confituren, Flairculinair en TuttiConfetti, maar ook kwekers zoals Nijssen bollen en De Keltenhof, en de Kuipplantenvereniging, Carnivora en de Fuchsiavereniging.

Jamaica Farewell

Voor buurtbewoner van de Hortus, Ko van Geemert, was het eeuwfeest van de kas de aanleiding om de productie van een speciaal theaterstuk op te starten. Geïnspireerd door de 'ontheemde' plantencollectie in de Palmenkas schreven zangeres Jet van Helbergen en schrijfster Marjolein van Heemstra een uniek muziektheater. De voorstelling werd in september acht maal gegeven. De productie werd deels gefinancierd via crowdfunding op voordekunst.nl, de Vriendenvereniging en de Stichting. Ook de PlantageWeesperbuurtvereniging kocht een avond uit. Per avond waren er gemiddeld 48 bezoekers.

Museumnacht

De invulling van de Museumnacht 2013 was dit keer in handen van kunstenaarsgroep Het Tropisme. Tijdens de Tropistische Museumnacht werd er een act opgevoerd waarbij vleesetende planten gevoederd werden. In het Hugo de Vries stond de installatie 'Flora sonora'. En uiteraard kon men weer thee drinken in de Palmenkas. Optredens werden verzorgd door De Kift en The Phantom Four. De Hortus ontving dit jaar 5.863 bezoekers.

Amsterdam Light Festival

Voor de eerste maal in Amsterdam; een internationaal lichtfestival door de stad. Onderdeel was een route langs diverse lichtkunstwerken, de Illuminade. Als onderdeel van deze route was de Hortus maar liefst 17 dagen lang gratis toegankelijk van 17.00 tot 22.00 uur. Speciaal voor deze gelegenheid kwam de Lichtbloem van Titia Ex weer terug in de tuin. Verder stonden er lichtkunstwerken van Philipp Artus, Tamar Frank en Andrea Droes. De eerste editie van het festival was een enorm succes met meer dan 200.000 bezoekers in de stad en bijna 40.000 bezoekers geteld in de tuin.

Extra activiteiten door het jaar heen

Themarondleidingen

Een keer in de maand bood de Hortus een extra rondleiding aan, waarbij dieper werd ingegaan op een bepaald thema uit de tuin of collectie. Voor 1 euro extra konden bezoekers meelopen met rondleidingen over o.a. VOC planten, verven met de natuur, de cycadeeencollectie van de Hortus, snoeien en planten in de kersttijd.

Boomfeestdag

Uitwisseling van jeneverbesboom/Guavaberry tree met het eiland St. Maarten tijdens landelijke viering Boomfeestdag in Cuijk, in het bijzijn van (toenmalig) prinses Maxima.

Concertgebouwconcerten

Ter promotie van de vriendenverenigingen van zowel het Concertgebouworkest als de Hortus werden op 11 en 18 september 2012 twee -laag geprijsde- concerten gegeven in de 100-jarige Palmenkas.

Plantage jeugduniversiteit

In de samenwerking De Plantage Amsterdam werd in 2012 een lezingenreeks voor de nieuwsgierige jeugd uitgezet, met iedere maand een lezing in een ander museum. De Hortus trapte de reeks af met de lezing "waarom is blad groen" op 19 februari 2012.

Veldcolleges

In samenwerking met natuurmedia, verzorgde de Hortus vier wandelingen door Nederlands duingebied in juni en juli 2012.

Tentoonstelling Living Landscape

Op verzoek van de masteropleiding landschapsarchitectuur van de Academie van Bouwkunst Amsterdam, bood de Hortus zich als locatie aan voor de stadsbrede tentoonstelling Living Landscape. Studenten presenteerden in de tentoonstelling hun visie op een actueel thema in de landschapsarchitectuur.

Evolutiecursus

Zowel in het voorjaar als in het najaar van 2012 vond de vierdaagse evolutiecursus plaats in de hortus. De cursus is een product van Open Oog producties.

Rondleiding tijdens Open Monumentendag 2012

Marketing en communicatie

Pers en publiciteit

De grootste pr verrassing van 2012 was onze nieuwe honingverpakking. Het ontwerp van PH-ontwerp/Brandcandies, dat als een vriendendienst was aangeboden, ging als en lopend vuurtje door de designwereld heen. Ieder zichzelf respecterend 'package-design' -blogger gaf er melding van. Binnen 12 maanden werd de Hortusverpakking voor vele internationale design-awards genomineerd en viel hij ook in de prijzen!

De verdiensten op een rijtje:

- Winnaar Nederlandse ADCN 2012 Gouden Lamp Verpakking
- Nominatie Gouden Lamp Grand Prix

Jaarlijkse Nederlandse jurering van reclame en design prijzen door de vereniging Art directors Club Nederland.

- Winnaar International Red Dot Design Award 2012 Packaging

Met meer dan 14.000 inzendingen vanuit meer dan 70 landen, is de Red Dot Design award de grootste internationale designprijs ter wereld.

- Winnaar The Dieline Awards (Parijs) - Second Place; Food B category
- Expositie in Allée du Recyclage Gallery, Paris, France.

Gerennommeerde internationale award uitreiking, exclusief voor verpakkingsdesign.

- Winnaar internationale Bronzen Pentaward 2012 - Luxury Gourmet food (Parijs)
- Nominatie International FAB Award 2012

Vermelding op en in Packaging of the World, Fonk, Adformatie, Marketingtribune, Packaging of the World, Brandcandies, FABawards, Trendhunter, Planet Luxus, Ffffound, Scoopit, HunterCommunications

Overzicht overige persresultaten

Internationaal

De Lorax-kinderroute door de tuin

De deelname van de Amsterdamse Hortus aan de filmpromotie van de Universal Pictures productie The Lorax, werd wereldwijd bekend dankzij een Reuters persbericht, dat verscheen in o.a. Huffington Post, Hindu Post en de New Zealand Herald.

Tijdens de Nationale Boomfeestdag 2011 werd de Hortus eigenaar van de Guavaberry tree, gegeven door Minister Voges van st Maarten. Dit kreeg veel aandacht in de lokale pers op St Maarten; Island news, The Daily Herald, St Maarten News Network

Landelijke tv/Radio

In 2012 kreeg vooral de 100-jarige Palmenkas landelijke pers aandacht. En uiteraard verscheen ook de Victoria, dit jaar met 2 bloemen tegelijk, in veel dagbladen. Dankzij het programma Buitenhof is de Hortus iedere zondagmorgen in beeld bij de VPRO.

Verder verschenen we in;

- Koffietijd (stinzenplanten)
- VARA Vroege Vogels Radio (verhalen uit de Hortus 2x)
- NTR serie De Slavernij (voor kinderen)
- Jeugdjournaal (museumnacht)
- NTR nieuws uit de natuur (herbarium)
- RVU Keuringsdienst van Waarde (suikerriet)
- RTVNH (dubbele Victoria)
- AT5 (repetitie Palmenkasconcert, Hortus geboortedag)

Landelijke dagbladen

- De Volkskrant (dubbele Victoria, stripboek)
- Telegraaf (Springsnow, Hortusfestival, Amsterdam Light Festival),
- Het Parool (Springsnow-2x, dubbele Victoria, Open Monumentendag, interview Taeke, AmsterdamLightFestival, Museumnacht),
- NRC (Lucky FonzIII in de hortus),
- NRC Next (lezing Tinde van Andel),
- Trouw (dubbele Victoria)
- Dagblad vh Noorden (hortusfestival)

Regionaal

- De Echo/Amsterdams Stadsblad (Theater van de Smaak, themarondleidingen, Hortusfestival, Palmenkas jubileum, Plantage Zondag, Jamaica farewell),
- Plantage Weesperbuurtkrant (Palmenkas jubileum, Jamaica Farewell, themarondleidingen, Gift van vereniging, zomerconcerten, Amsterdam Light Festival),
- Amsterdam FM (palmenkas jubileum, VOC themarondleiding),
- Ons Amsterdam (tulpen),
- Zeeburg nieuws (Themarondleiding verfplanten)
- Uitkrant (diverse agendavermeldingen)
- Time Out magazine (diverse agendavermeldingen)

Internet

Regelmatige vermeldingen van onze activiteiten op; Bionieuws, Uitburo, Groei&bloei, Bloemen en planten, Opentuin, Parool, Telegraaf, Artifex, AVROcultuur, Dagjeweg, MilieucentrumAmsterdam, Dichtbij, hortusfreak, AT5, en RTV-NH.

Social media

De Hortus Amsterdam facebook pagina werpt zijn vruchten af. De community (het aantal likes) bleef het hele jaar door groeien. In januari 2012 stonden we op ongeveer 200 likes en na 12 maanden, in januari 2013 waren dat 1330 likes. De community is een trouwe groep, die regelmatig reageert op de berichten die gepost worden. Ook worden er door de bezoekers opvallend veel foto's met onze pagina gedeeld.